

**SPRAWOZDANIE KOMISJI KSIĘGI STADNEJ POLSKIEGO KONIA SZLACHETNEGO PÓŁKRWI
ZA LATA 2018 - 2020**

I. SKŁAD KOMISJI

Decyzją Zarządu PZHK z dnia 24.07.2018 Komisja Księgi Stadnej Polskiego Konia Szlachetnego Półkrwi funkcjonuje w następującym składzie:

Jarosław Lewandowski – przewodniczący

Jarosław Szymoniak – zastępca przewodniczącego

Bogdan Kuczejda

dr Jacek Łojek

Roman Drabiński

Krzysztof Kierzek

Janusz Bobik

Od tamtej pory KKS spotykała się 2 razy, wśród zaproszonych gości byli: prof. Dorota Lewczuk, Paweł Mazurek, Tomasz Siergiej, Andrzej Stasiowski, Andrzej Grad.

II. STATYSTYKA

KLACZE STARSZE

ROK	Województwo																Suma
	PN	BL	BY	KL	KR	KT	LB	LD	ML	OL	RM	RZ	SZ	WR	WS	ZG	
2017	256	25	92	8	79	71	37	28	22	47	1	40	61	80	19	98	964
2018	250	32	90	4	78	67	38	35	26	61	0	31	76	60	26	79	953
2019	261	17	89	3	60	72	30	29	21	44	0	12	54	54	30	95	871

Klacz starsze obce

ROK	Województwo																Suma
	PN	BL	BY	KL	KR	KT	LB	LD	ML	OL	RM	RZ	SZ	WR	WS	ZG	
2017	18	13	15	0	6	5	6	4	3	5	0	1	4	23	2	16	121
2018	27	14	13	1	7	5	4	3	2	9	0	0	14	16	0	18	133
2019	20	5	14	0	3	4	3	5	2	4	0	0	8	9	3	26	106

Udział % klaczy starszych obcych

ROK	Ogółem	Obcych	Udział %
2017	964	121	12,55%
2018	953	133	13,96%
2019	871	106	12,17%

Udział klaczy starszych wpisanych do księgi sp posiadających paszporty wystawione przez inne związki hodowlane utrzymał się w latach 2018 i 2019 na poziomie zbliżonym do roku 2017.

Klaczę starsze dział II

ROK	Województwo																Suma
	PN	BL	BY	KL	KR	KT	LB	LD	ML	OL	RM	RZ	SZ	WR	WS	ZG	
2017	20	1	3	4	24	7	2	3	0	1	0	9	2	19	1	11	107
2018	24	1	4	1	23	5	7	5	0	1	0	8	3	11	2	8	103
2019	34	1	6	2	18	8	6	4	0	2	0	7	2	11	3	6	110

Udział % klaczy starszych dział II

ROK	Ogółem	Dział II	Udział %
2017	964	107	11,10%
2018	953	103	10,81%
2019	871	110	12,63%

Udział klaczy starszych wpisanych do księgi sp posiadających rodowody kwalifikujące je do działu II (klacze posiadające w rodowodzie do drugiego pokolenia co najmniej jednego przodka śląskiego lub innej rasy zaprzęgowej) zwiększył się nieznacznie z 11,10% w roku 2017 do 12,63% w roku 2019.

KLACZE MŁODE

Klaczę młode ogółem

ROK	Województwo																Suma
	PN	BL	BY	KL	KR	KT	LB	LD	ML	OL	RM	RZ	SZ	WR	WS	ZG	
2017	65	12	28	0	13	25	18	9	20	33	1	8	25	30	22	20	329
2018	92	9	41	2	3	26	15	14	17	37	0	5	28	32	19	42	382
2019	64	14	36	1	8	27	5	13	12	30	0	1	21	22	38	19	309

W roku 2019 odnotowano wyraźny spadek ilość klaczy wpisywanych do księgi sp z 382 sztuk w 2018 do 309 w roku 2019. W latach 2017 – 2019 najczęściej klaczy do księgi sp wpisano w następujących związkach: PN (221 szt.), BY (105), OL (100).

Klaczę młode obce

ROK	Województwo																Suma
	PN	BL	BY	KL	KR	KT	LB	LD	ML	OL	RM	RZ	SZ	WR	WS	ZG	
2017	16	3	5	0	1	1	3	0	3	3	0	1	9	9	3	7	64
2018	15	0	13	0	1	3	1	1	0	7	1	1	9	16	2	23	93
2019	10	2	13	0	3	6	0	0	2	9	0	0	6	6	7	4	68

Udział % klaczy młodych obcych

ROK	Ogółem	Obce	Udział %
2017	329	64	19,45%
2018	382	93	24,35%
2019	309	68	22,01%

Klaczę młode, dział II

ROK	Województwo																Suma
	PN	BL	BY	KL	KR	KT	LB	LD	ML	OL	RM	RZ	SZ	WR	WS	ZG	
2017	6	0	1	0	3	1	1	3	1	0	0	3	0	4	2	3	28
2018	12	0	3	0	2	4	3	1	0	1	1	0	0	4	1	1	33
2019	8	0	2	0	0	2	1	1	1	0	0	0	1	3	3	7	30

Udział % klaczy młodszych dział II

ROK	Ogółem	Dział II	Udział %
2017	329	28	8,51%
2018	382	33	8,64%
2019	309	30	9,71%

OGIERY STARSZE

Ogier starsze ogółem

ROK	Województwo																Suma
	PN	BL	BY	KL	KR	KT	LB	LD	ML	OL	RM	RZ	SZ	WR	WS	ZG	
2017	92	1	11	1	6	20	5	5	5	10	5	2	16	11	1	21	212
2018	85	2	14	3	7	16	4	2	6	8		2	8	12	4	12	185
2019	76	3	9	0	9	12	4	4	1	12		2	11	12	6	12	173

Ilość ogierów hodowlanych doprowadzonych do przeglądu (tzw. ogierów starszych) spadła z 212 szt. w roku 2017 do 173 szt. w roku 2019 to jest o około 18,4%.

Ogier starsze obce

ROK	Województwo																Suma
	PN	BL	BY	KL	KR	KT	LB	LD	ML	OL	RM	RZ	SZ	WR	WS	ZG	
2017	40	0	5	0	2	8	1	1	1	9	4	0	7	7	0	7	92
2018	36	0	7	1	3	6	2	1	4	4	2	0	5	6	0	6	83
2019	30	1	3	0	4	7	1	1	0	10	4	0	6	7	0	5	79

Udział % ogierów starszych obcych

ROK	Ogółem	Obce	Udział %
2017	212	92	43,40%
2018	185	83	44,86%
2019	173	79	45,66%

Udział ogierów starszych wpisanych do księgi sp posiadających paszporty wystawione przez inne związki hodowlane utrzymuje się na poziomie ok. 45 %.

Ogier starsze dział II

ROK	Województwo																Suma
	PN	BL	BY	KL	KR	KT	LB	LD	ML	OL	RM	RZ	SZ	WR	WS	ZG	
2017	1	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	2	6
2018	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2
2019	1	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	3

Udział % ogierów starszych dział II

ROK	Ogółem	Dział II	Udział %
2017	212	6	2,83%
2018	185	2	1,08%
2019	173	3	1,73%

OGIERY MŁODE

Ogierzy młode ogółem

ROK	Województwo															Suma
	PN	BL	BY	KL	KR	KT	LD	ML	OL	RM	RZ	SZ	WR	WS	ZG	
2017	2	0	1	1	0	6	0	0	1	0	0	4	3	1	3	22
2018	4	0	4	0	0	1	0	0	3	0	0	1	0	0	1	14
2019	12	0	1	0	1	1	0	0	1	0	0	9	3	4	1	47

Ogierzy młode obce

ROK	Województwo															Suma
	PN	BY	KL	KR	KT	LD	ML	OL	RM	RZ	SZ	WR	WS	ZG		
2017	1	0	1	0	5	0	0	1	0	0	3	2	1	3	17	
2018	2	2	0	0	1	0	0	3	0	0	2	0	0	1	11	
2019	11	1	0	1	1	0	0	1	0	0	9	1	3	0	27	

Udział % ogierów młodych obcych

ROK	Ogółem	Obce	Udział %
2017	22	17	77,27%
2018	14	11	78,57%
2019	47	27	57,45%

Ogierzy młode dział II

ROK	Województwo															Suma
	PN	BY	KL	KR	KT	LD	ML	OL	RM	RZ	SZ	WR	WS	ZG		
2017	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2018	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
2019	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Udział % ogierów młodych dział II

ROK	Ogółem	Dział II	Udział %
2017	22	0	0,00%
2018	14	0	0,00%
2019	47	0	0,00%

Najwięcej ogierów do księgi sp w latach 2018 – 2019 wpisano w następujących związkach: PN (16 szt.), SZ (10). Wśród ogierów wpisywanych do księgi sp zauważalny jest znaczący udział koni z paszportami wystawionymi przez inne związki hodowlane.

ŻREBIĘTA

Żrebięta ogółem

ROK	Województwo																Suma
	PN	BL	BY	KL	KR	KT	LB	LD	ML	OL	RM	RZ	SZ	WR	WS	ZG	
2017	225	41	137	10	48	84	53	61	43	60	6	21	93	90	66	82	1120
2018	352	25	157	28	79	117	73	117	51	88	WS	39	107	109	95	133	1570
2019	300	17	150	34	92	122	72	100	58	71	WS	27	77	94	89	114	1417

Ilość żrebiąt rejestrowanych w księdze sp w latach 2017 – 2019 wzrosła z 1120 szt. w roku 2017 do średnio 1500 sztuk w latach 2018 – 2019.

Żrebięta dział II

ROK	Województwo																Suma
	PN	BL	BY	KL	KR	KT	LB	LD	ML	OL	RM	RZ	SZ	WR	WS	ZG	
2017	50	2	7	4	19	21	15	16	2	1	0	10	0	28	7	15	197
2018	118	2	20	13	30	40	28	32	4	7	2	21	5	21	25	38	406
2019	109	2	19	19	35	32	19	35	1	6	3	15	4	23	15	28	365

Udział % źrebiąt dział II

ROK	Ogółem	Dział II	Udział %
2017	1120	197	17,59%
2018	1570	406	25,86%
2019	1410	365	25,89%

Udział źrebiąt sp posiadających rodowody kwalifikujące je do działu II (konie posiadające w rodowodzie do drugiego pokolenia co najmniej jednego przodka śląskiego lub innej rasy zaprzęgowej) wzrosła z 17,59 % w roku 2017 do prawie 26 % w latach 2018 – 2019. Największy udział tego typu źrebiąt odnotowano w następujących okręgach: RZ (54,55%), KL (51,61%), KR (38,01%), PN (34,82%), LB (32,41%), LD (30,88%), KT (30,12%).

III. SPRAWOZDANIE Z PRAC KOMISJI

W okresie sprawozdawczym komisja spotkała się dwa razy: 14.01.2019 w Turzynie oraz 03-04.02.2020 w Sękowinie Starym.

14.01.2019

W następstwie opublikowanego Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1012 z dnia 8 czerwca 2016 r. w sprawie zootechnicznych i genealogicznych warunków dotyczących hodowli zwierząt...”, które w pełni obowiązuje od 1 listopada 2018 r., KKS sp musiała dostosować do w/w aktu prawnego, brzmienie Programu Hodowlanego.

Przed ich omówieniem nie sposób nie wspomnieć o ważnej zmianie dotyczącej nazwy księgi. Zarząd PZHK, na wniosek Związku Hodowców Polskiego Konia Szlachetnego Półkrwi, podjął uchwałę o zmianie nazwy Polski Koń Szlachetny Półkrwi na Polski Koń Sportowy (skrót pozostaje bez zmian - SP). Nowa nazwa ma jednoznacznie określać cel hodowlany tej rasy, a jednocześnie pozbawiona jest pewnych niedomówień natury zootechnicznej.

Pierwszą istotną zmianą, w nowym Programie Hodowlanym, jest podział ogierów wpisywanych do Księgi Głównej (GO), ze względu na predyspozycje do danych konkurencji (dyscyplin): ujeżdżenie (GO/A), skoki (GO/B), WKKW (GO/C), zaprzęgi (GO/D). Nie oznacza to, że ogier będzie mógł być użyty tylko na klacze o podobnym profilu rodowodowym i użytkowym, bowiem decyzja dotycząca doboru reproduktora do danej klaczy leży zawsze po stronie hodowcy. Ma to być jedynie narzędzie ułatwiające hodowcy podjęcie tej decyzji poprzez wskazanie, w którym kierunku użycie danego ogiera przyniesie teoretycznie najlepszy efekt.

Przy wpisie do Księgi Głównej (ogierów i klaczy) została wprowadzona jako obowiązkowa ocena liniowa. Aby ogier miał prawo wpisu do księgi głównej musi uzyskać w tej ocenie minimum 7 punktów za typ i pokrój, klacz 5 pkt. Ocena bonitacyjna prowadzona jest równolegle i pozostała bez zmian (min.78 pkt. dla ogierów i 72pkt. dla klaczy).

Uproszczeniu uległa procedura uznawania ogierów (i ich nasienia), które mają prawo krycia w związkach zagranicznych (wymienionych w zał. 1A Programu Hodowlanego, gdzie znajdują się wszystkie wiodące związki europejskie). Ogiery takie, na wniosek właściciela, zostają uznawane na taki sam okres jak w związku, w którym uzyskał licencję.

Jeden z nowych zapisów umożliwi młodym ogierom (które ukończyły 27 miesięcy) uzyskanie czasowego prawa krycia, pod warunkiem, że zostały zakwalifikowane do stacjonarnej lub polowej próby wierzchowej. Pozwoli to hodowcom na szybsze skorzystanie z potencjalnie cennych reproduktorów, a jednocześnie przyspieszy ich ocenę hodowlaną.

Powyżej omówione pokrótce zmiany, stanowią tylko ich najistotniejszą część. Program został całkowicie przeredagowany, dzięki czemu całość wraz z ośmioma załącznikami stała się bardziej przejrzysta i czytelna. Ponadto pojawiły się nowości, które być może nie dotyczą samej pracy hodowlanej, ale mogą istotnie wpłynąć na postrzeganie dorobku tej pracy. Np. we wprowadzeniu pojawia się zapis, że na arenie międzynarodowej konie wpisane do polskich ksiąg ras półkwi zrzeszonych w Światowej Federacji Hodowli Koni Sportowych (WBFSH), oznaczane są skrótem PZHK. Pozwoli to m.in. na „skumulowanie” punktów rankingowych zdobywanych przez konie zapisane do poszczególnych ksiąg, co daje szansę na wyższą pozycję polskich koni w rankingu.

Komisja rozważała ponadto wprowadzenie oceny rodowodowej dla szacowania wartości użytkowej koni, na wzór niektórych związków zagranicznych, jednakże temat ten jest na tyle złożony, że ze względu na ramy czasowe wyznaczone ostatecznym terminem wprowadzenia nowych programów, nie udało się tego ostatecznie opracować. Podobnie rozważana była kwestia dostosowania programu stacjonarnej próby dzielności ogierów do standardów obowiązujących w Europie Zachodniej. Obie te sprawy są przedmiotem dalszych konsultacji

Zmiany w programach są rzeczą naturalną. Cel hodowlany wydaje się niezmienny - wyhodowanie „...zdrowych, wyczynowych koni sportowych, przydatnych do różnych dyscyplin jeździectwa, zdolnych do rywalizacji na poziomie międzynarodowym...”, ale sposoby osiągnięcia tego celu muszą być dostosowywane do zmieniających się oczekiwań zarówno hodowców jak i użytkowników koni oraz realiów społecznych, ekonomicznych czy politycznych.

03-04.02.2020

Komisja przyjęła zapisy upraszczające procedury ułatwiające uznawanie ogierów i ich nasienia. W przypadku użycia ogierów lub nasienia ogierów uznanych przez związki wymienione w załączniku 1A programu zrezygnowano z wymogu potwierdzenia badaniami DNA pochodzenia po obojgu rodzicach. Obecnie wystarczy dostarczenie certyfikatu badań markerów genetycznych. Nie wymaga się również przedstawienia wyników w kierunku porażenia krtani oraz osteochondrozy. Wyjątkiem są ogiery uznane przez AES o statusie Licensed i Approved.

KKS postanowiła również dać możliwość uczestnictwa w programie hodowlanym klaczom reprezentującym księgi koni szlachejnych nie zrzeszone w WBFSH. Każdy z takich przypadków komisja będzie rozpatrywać indywidualnie.

W metodyce oceny wartości hodowlanej pojawiły się nowe zapisy szczegółowe następującej treści:

„Podczas kwalifikacji w zaprzęgu oraz próby dzielności obowiązuje wędzidło o łagodnym działaniu. W wątpliwych przypadkach Komisja Oceny ma prawo nakazać wymianę wędzidła.”

„W wątpliwych przypadkach Komisja Oceny ma prawo nakazać wymianę pojazdu. „

„Dotyczy próby stacjonarnej i polowej ogierów i klaczy”.

Z programu próby dzielności ogierów po polowym treningu wierzchowym wykreślono etap II – kontrola treningu.

IV. NAJWAŻNIEJSZE SUKCESY SPORTOWE W LATACH 2018 – 2019

SKOKI

MJT NEVADOS S ur. 2008 (Calvados Z – Nestia S po Romualdo) hodowli Stanisława Szurika, własności MJT Jumping Team Bydgoszcz. Podwójny złoty medalista Mistrzostw Polski Młodych Koni pod Jackiem Zagorem. Kontynuuje karierę w barwach belgijskich pod jednym z najlepszych jeźdźców globu Gregory Wathélet'em. Zdobył Mistrzostwo Świata Młodych Koni w kategorii 7-latków w 2015 roku, zanotował udane starty w konkursach na poziomie GP5*, oraz w 2017 roku został brązowym medalistą Mistrzostw Belgii. W roku 2019 zdobył złoty medal Mistrzostw Europy w zespole belgijskim indywidualnie plasując się na dziewiątym miejscu.

WIBARO ur. 2007 (Bajou du Rouet – Wiagra po Graf Quidam) hodowli Mariana Skopa, własności Bogdana Kuchejdy, który od początku kariery dosiadany jest przez Kamila Grzelczyka. Mistrz Polski Seniorów z 2016 roku. Szczególnie udana była dla Wibaro końcówka 2019 roku kiedy to wygrał cztery konkursy GP zawodów międzynarodowych z rzędu (Ciekocinko, Wiener Nestadt i Michałowice dwukrotnie)

CARVIS ur. 2006 (Cantanis – Carisma97 po Capitol II) hodowli Tadeusza Pilipca, należący i dosiadany przez norweską zawodniczkę Hage Tidemandsen. W sezonie 2019 zwyciężył w GP Drammen (NOR) i reprezentował norweskie barwy w najważniejszych konkursach Pucharu Narodów, oraz na Mistrzostwach Europy.

UJEŹDŻENIE

W latach 2018 – 2019 w rankingu WBFSH najlepiej punktującymi końmi sp były: GNL MIRA-P (Le Duc – Maksima-P po Corleone Z) ur. 2007 hod. Bogdana Parkitnego, wł. Gabrieli Wójcickiej a dosiadana przez Aleksandrę Szulc, AZZARO (Rubin – Aza po Montevideo) ur. 2005 hod. Mariana

Orłowskiego a dosiadywany przez Rishata Sabitova, oraz LATINO (Caretino K – Larissa po Landfuerst) ur. 2006 hod. Piotra Nowackiego a dosiadywany przez Karinę Yefremową (BLR).

WKKW

W latach 2018 – 2019 w rankingu WBFSH najlepiej punktowali wyhodowani przez Romana Drabińskiego bracia BANDERAS ur. 2007 (Moravia - Babilonia xx po Jape xx), pod Pawłem Spisakiem i BARBADOS (Moravia - Babilonia xx po Jape xx) pod Aliną i Andreasem Dibowskimi, oraz ARISTO A-Z (Lordanos – Artemida po Reval) hod. Andrzeja Zdziebły wł. Zuzanny Burkert a dosiadywany przez Pawła Warszawskiego.

IV. ANALIZA SWAT

Analiza SWOT jest efektywną metodą identyfikacji słabych i silnych stron, oraz badania szans i zagrożeń. Zawiera ona określenie czterech grup czynników:

- Mocne strony.
- Słabe strony.
- Szanse.
- Zagrożenia.

ANALIZA SWOT

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> • Największa i najmocniejsza księga koni sportowych w Polsce. Konie rasy polski koń szlachetny półkrwi są najwyższej sklasyfikowane w rankingach światowych i krajowych. • Księga otwarta na najlepszy materiał hodowlany z ksiąg zrzeszonych w WBFSH • Największa liczba koni ocenionych w próbach dzielności w Polsce. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zmniejszenie się stada klaczy hodowlanych i mocne uzależnienie remontu stada od obcego materiału hodowlanego. • Hodowla koni ras szlachetnych jest wiodącym kierunkiem hodowli tylko w kilku OZHK/WZHK. • Zróżnicowanie kompetencyjne personelu świadczącego obsługę hodowców w poszczególnych OZHK/ WZHK. • Niski poziom środków finansowych przeznaczanych na hodowlę • Duże różnice poziomu wiedzy hipologicznej i świadomości hodowców • Brak wspólnego systemu ewidencjonowania wyników hodowlanych i sportowych na poziomie PZHK – PZJ.
SZANSE	ZAGROŻENIA
<ul style="list-style-type: none"> • Otwarta na konie z zagranicznych ksiąg formuła prowadzenia księgi zapewnia remont stada na odpowiednim poziomie oraz możliwość sięgania po najlepszy światowy materiał genetyczny. • Duża liczba ocenionych koni daje wyższą wiarygodność oceny wartości hodowlanej. 	<ul style="list-style-type: none"> • Zmniejszanie liczby rejestrowanych źrebiąt w związku z konkurencją ze strony zagranicznych związków prowadzących księgi dla koni sportowych. • Obciążenia wizerunkowe. Między innymi postrzeganie PZHK przez znaczną część środowiska jeździeckiego, jako związku

<ul style="list-style-type: none"> • Wyniki użytkowe stanowią mocną bazę promocyjną • Budowa jednej, wspólnej, silnej marki polskiego konia sportowego na bazie prowadzonych w ramach PZHK ksiąg, zgodnie z zasadą kumulacji potencjałów. • Inwentaryzacja, a następnie wyodrębnienie grup genetycznych w ramach księgi ukierunkowanych na hodowlę koni do poszczególnych dyscyplin sportu jeździeckiego. • Szkolenie hodowców i pracowników OZHK, edukacja na różnych poziomach. • Rozwój współpracy z PZJ w zakresie hodowli, użytkowania i promocji koni. • Współpraca z MRiRW, KOWR, PKWK, PTTK, PFN. • Współpraca z innymi związkami hodowców i organizacjami rolniczymi. • Współpraca z PTZ, uczelniami i instytutami naukowymi. • Lepsza organizacja bazy danych w odniesieniu do wyników hodowlanych i sportowych koni. • Działania marketingowe. 	<p>hodowców koni mięsnych.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zmniejszanie się roli księgi na krajowym rynku koni sportowych i rekreacyjnych. • Niewystarczająca współpraca na poziomie PZHK – PZJ. • Programy ochrony niektórych ras półkrwi, wpływające negatywnie na opinie o poziomie hodowli w ramach PZHK. • Niewystarczające wsparcie w zakresie dostępności do wysokiej jakości materiału genetycznego ze strony hodowli państwowej.
---	--